

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

AR 09/2901/A

In de zaak van:

„wonende te
eiser, vertegenwoordigd door mr.
advocaten met kantoor te

en mr.

tegen:

GEWESTELIJK STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR bevoegd voor het
grondgebied van de provincie „met kantoor te

verweerder, vertegenwoordigd door mr.

advocaat met
kantoor

vonnist de beslagrechter als volgt.

I. PROCEDURE

De zaak werd ingeleid bij dagvaarding die regelmatig werd betekend op 25 augustus 2009.

Op de openbare terechtzitting van 20 september 2011 werden de partijen gehoord, waarna het debat werd gesloten en de zaak in beraad werd genomen.

De beslagrechter nam kennis van het dossier van de rechtspleging.

II. VORDERING

1. De eiser verzet zich tegen het uitvoerend beslag op roerend goed dat op verzoek van de verweerder ten laste van hem werd gelegd bij exploit van „plaatsvervangend gerechtsdeurwaarder in vervanging van „gerechtsdeurwaarder te

Hij vordert de opheffing of vernietiging van het uitvoerend beslag en minstens de opschorting van de tenuitvoerlegging van de titel tot wanneer de dwangsomrechter zal hebben uitspraak gedaan.

Uiterst ondergeschikt vordert hij de beperking van het bedrag waarvoor uitvoerend beslag werd gelegd tot de dwangsommen vanaf 24 januari 2009.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

Hij vordert ten slotte de veroordeling van de verweerder tot betaling van de kosten van het geding met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding begroot op het basisbedrag voor een niet in geld waardeerbare vordering.

2. De verweerder neemt conclusie tot afwijzing van het verzet als toelaatbaar maar niet gegrond, met veroordeling van de eiser tot de kosten van het geding, aan zijn kant begroot op een rechtsplegingsvergoeding van 1.320,00 EUR.

III. BEKNOPT OVERZICHT VAN DE FEITEN

3. Bij vonnis van de 21ste kamer van de Rechtbank van eerste aanleg te Gent van 23 mei 1986 werd de eiser, na op strafrechtelijk gebied te zijn veroordeeld tot geldboete wegens een stedenbouwmisdrijf, veroordeeld tot het herstel van de plaats in de vorige staat binnen een termijn van zes maanden te rekenen vanaf het vonnis. Een dwangsom werd niet opgelegd.

Op hoger beroep van de gemachtigde ambtenaar, beperkt tot de beslissing dat geen dwangsom werd opgelegd, werd de eiser bij arrest van de 10de kamer van het Hof van Beroep te Gent van 15 oktober 1987 bijkomend veroordeeld *"tot verbeurte van een dwangsom van 500 frank per dag verwijl in de uitvoering van het herstel van de plaats in de vorige staat na het verstrijken van de termijn van zes maand bepaald voor dit herstel en die een aanvang neemt op de dag van onderhavig arrest"*.

Bij brief van 19 april 2007 werd de eiser aangeschreven door het Agentschap Inspectie RWO van de Vlaamse overheid met onder andere de mededeling dat het herstel diende uitgevoerd te zijn binnen een termijn van zes maanden na het in kracht van gewijsde treden van het arrest, dit is uiterlijk op 30 april 1988, dat het arrest binnen afzienbare tijd via een gerechtsdeurwaarder zou worden betekend waarna de eiser een dwangsom van 12,39 EUR per dag vertraging verschuldigd zou zijn.

Op 23 juli 2008 werd op verzoek van de verweerder aan de eiser het vonnis van 23 mei 1986 en het arrest van 15 oktober 1987 betekend met bevel over te gaan tot het herstel van de plaats in de vorige staat en onder verbeurte van een dwangsom. Het exploit vermeldt: *"Vanaf heden zal dagelijks een dwangsom van 12,39 euro verbeuren, zolang het bevolen herstel (van het hierboven beschreven herstel in vorige staat) niet integraal is doorgevoerd én het aldus doorgevoerd herstel niet wordt gemeld aan de stedenbouwkundige inspecteur (...)"*.

Op 23 december 2008 werd op verzoek van de verweerder aan de eiser een bevel tot betaling betekend strekkend tot het verkrijgen van de betaling van een bedrag van 2.173,87 EUR, samengesteld uit 1.846,11 EUR dwangsommen (149 dagen dwangsom van 12,39 EUR per dag) en kosten van betekening en tenuitvoerlegging.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

Op 12 mei 2009 werd een nieuw bevel tot betaling betekend strekkend tot het verkrijgen van betaling van een bedrag van 4.006,87 EUR waaronder 3.543,54 EUR dwangsommen (286 dagen).

Ten slotte werd op 22 juli 2009 uitvoerend beslag op roerend goed gelegd strekkend tot het verkrijgen van betaling van een bedrag van 5.163,05 EUR, samengesteld uit dwangsommen over de periode van 24 juli 2008 tot 20 juli 2009 en de kosten van betekening en tenuitvoerlegging.

Op 25 augustus 2009 stelde de eiser dan verzet in tegen dit uitvoerend beslag op roerend goed.

Op 3 december 2009 stelde de eiser voor de 10de kamer van het Hof van Beroep te Gent een vordering in tot opheffing van de dwangsom op grond van art. 1385^{quinquies} Ger.W. en, in ondergeschikte orde, tot opschorting van de dwangsom of de vermindering.

Bij arrest van 18 maart 2010 werd deze vordering afgewezen als ontvankelijk maar niet gegrond.

IV. BESPREKING

4. De eiser voert aan dat de vordering *verjaard* is.

Terecht wijst de verweerder erop dat een vordering tot tenuitvoerlegging van een rechterlijke uitspraak overeenkomstig de algemene regel van art. 2262bis BW verjaart door verloop van tien jaar.

Vóór de wet van 10 juni 1998, in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt op 17 juli 1998 en in werking getreden op 27 juli 1998, bedroeg de verjaringstermijn dertig jaar.

Op het ogenblik waarop de rechterlijke beslissingen werden betekend en bevel tot uitvoering van het herstel werd gegeven (23 juli 2008), was de oorspronkelijke termijn van 30 jaar nog niet verstreken noch de nieuwe, korte verjaringstermijn van 10 jaar die begon te lopen vanaf de inwerkingtreding van de wet van 17 juli 1998 (zie art. 10 van de wet van 17 juli 1998).

De vordering tot tenuitvoerlegging en het daaraan verbonden recht verbeurde dwangsommen op te eisen, is bijgevolg niet verjaard.

5. De eiser voert *rechtsverwerking* aan.

Een rechtssubject, titularis van een subjectief recht, verliest een bij dit recht horende rechtsvordering niet door ze niet onmiddellijk uit te oefenen of verder uit te oefenen en evenmin door een houding aan te nemen als zou hij ze niet uitoefenen of verder uitoefenen. De rechtsvordering gaat wel verloren in geval het rechtssubject er afstand van doet, in geval van verjaring en indien de wet uitzonderingen bepaalt (Cass. 17 oktober 2008, en TBBR

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

2011, 139). De vordering is, zoals gezegd, niet verjaard. Evenmin heeft de verweerder afstand gedaan van zijn vordering. De wet bepaalt evenmin uitzonderingen.

Het loutere stilzitten van de verweerder over de periode van 1988 tot 2007 leidt bijgevolg niet tot het verlies van het recht tot tenuitvoerlegging over te gaan.

Meer in het bijzonder inzake de niet-uitvoering van een veroordeling tot herstel inzake stedenbouw kan daaraan nog worden toegevoegd dat de partij tegen wie een uitvoerbare rechterlijke beslissing werd uitgesproken en die zelf deze beslissing kan uitvoeren, maar nalaat zulks te doen, zich niet kan beroepen op de redelijke termijn zoals bedoeld in art. 6.1 EVRM. Het recht op behandeling van de zaak binnen een redelijke termijn strekt zich weliswaar uit tot het recht op een tijdige uitvoering van een definitieve veroordelende rechterlijke beslissing, wat inhoudt dat een dergelijke beslissing niet abnormaal lang zonder uitwerking mag blijven als gevolg van het handelen of stilzitten van de overheid. Het vereiste van de redelijke termijn kan echter niet worden toegepast ten voordele van de partij die definitief werd veroordeeld bij een uitvoerbare rechterlijke beslissing en die de mogelijkheid had die beslissing zelf uit te voeren maar naliet dit te doen (Cass. 30 januari 2009, en Cass. 6 oktober 2005,

De verweerder was bijgevolg gerechtigd over te gaan tot tenuitvoerlegging.

6. De eiser voert aan dat *de hoofdveroordeling onduidelijk is en allerminst concreet genoeg om afdwingbaar te zijn.*

Alleen indien de titel waarvan de tenuitvoerlegging wordt nagestreefd, onduidelijk is en op voorwaarde dat het gaat om een ernstige discussie, kan de beslagrechter de tenuitvoerlegging schorsen in afwachting van de uitlegging van de hoofdveroordeling door de rechter die de hoofdveroordeling heeft uitgesproken.

Het bevel om de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen, is echter een nauwkeurig omschreven hoofdveroordeling en de eiser maakt niet aannemelijk dat de hoofdveroordeling onduidelijk zou zijn.

Het vonnis van 23 mei 1986, dat de eiser op strafrechtelijk gebied veroordeelde, omschreef nauwkeurig de uitgevoerde wederrechtelijke handelingen (o.a. *"het verbouwen en uitbreiden van het bestaande melkhuisje tot volwaardige woning. Hiertoe werd een nieuwe constructie bijgebouwd met een oppervlakte van 49,7 m² onderverdeeld in woonkamer, keuken, badkamer en inkom. De werken zijn uitgevoerd in metselwerk en voorzien van een zadeldak met afwijkende vorm ten opzichte van het bestaande dak" en "het optrekken van een garage"*).

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

Het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand houdt zonder mogelijkheid van redelijke discussie in dat de wederrechtelijk uitgevoerde werken - zoals precies omschreven in het vonnis van 23 mei 1986 - worden verwijderd.

Dat er vóór de bouwovertreiding op die plaats een andere constructie stond (het later verbouwde en uitgebreide melkhuisje) doet hieraan niet af. Een vaststaande rechtspraak bevestigt in dit verband dat het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand niet inhoudt dat de plaats noodzakelijk moet worden hersteld in de materiële toestand die identiek is aan de toestand die vóór de bouwovertreiding bestond (zie o.a. Cass. 5 juni 2001, Cass. 18 december 2001, Cass. 21 april 2009).

De verweerder heeft in zijn brief van 19 april 2007 overigens bevestigd dat het herstel in de vorige staat bestaat in de afbraak van het tot woning verbouwde melkhuisje en van de garage (inclusief eventuele bodemplaat en funderingen), de verwijdering van alle afbraakmaterialen van het terrein en het herstel van de bodem in de oorspronkelijke staat.

Volledigheidshalve merkt de beslagrechter op dat de eiser zich ook voor de dwangsomrechter beriep op de aangevoerde onduidelijkheid van de hoofdveroordeling om hieruit de onmogelijkheid af te leiden om aan de hoofdveroordeling te voldoen. Het Hof van Beroep te Gent heeft dit verweer in zijn arrest van 18 maart 2010 echter afgewezen met de overweging dat "voor zover het bevel zelf inderdaad onduidelijk zou zijn, kon en kan de eiser zich richten tot de voor de uitlegging bevoegde rechter (...)". De eiser heeft echter geen vordering tot uitlegging ingesteld.

De hoofdveroordeling is bijgevolg afdoende nauwkeurig omschreven en uitvoerbaar en in elk geval is er geen reden om tot schorsing van de tenuitvoerlegging over te gaan.

7. De eiser voert aan dat niet bewezen is dat hij niet aan de hoofdveroordeling heeft voldaan.

Er werd echter niet overeenkomstig (destijds) art. 152 DRO (en thans art. 6.1.45 VCRO) een proces-verbaal van vaststelling van vrijwillige uitvoering van de herstelmaatregel opgesteld.

De eiser toont niet aan dat, in weerwil van de afwezigheid van dit proces-verbaal van vaststelling, het herstel toch werd uitgevoerd.

Zoals ook het Hof van Beroep te Gent in zijn arrest van 18 maart 2010 vaststelde, blijkt evenmin dat het bevel tot herstel door een regularisatievergunning zonder voorwerp zou zijn geworden.

Het staat bijgevolg vast dat aan de hoofdveroordeling niet is voldaan en dat de titel zijn actualiteit niet heeft verloren.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

8. De eiser voert aan dat hij *in de gehele onmogelijkheid verkeert om aan de hoofdveroordeling te voldoen*. Hij steunt die onmogelijkheid op het feit dat hij slechts bewoner is en niet de eigenaar van het onroerend goed, noch destijds op het ogenblik van de veroordeling, noch thans.

Het komt de beslagrechter in het algemeen niet toe de aangevoerde onmogelijkheid te beoordelen. Hoogstens zou de beslagrechter in geval van ernstige betwisting de tenuitvoerlegging kunnen schorsen.

Inmiddels heeft het Hof van Beroep te Gent bij arrest van 18 maart 2010 de aangevoerde onmogelijkheid van uitvoering verworpen zodat het verzet van de eiser ook op dit punt klaarblijkelijk niet gegrond is.

Van een ernstige betwisting was overigens geen sprake. Krachtens een vaststaande rechtspraak is niet vereist dat de tot herstel veroordeelde persoon eigenaar is van het goed en de eiser toonde niet aan, zoals het Hof van Beroep te Gent erop wees, dat de vorige of huidige eigenaar de uitvoering van het herstel onmogelijk maakte.

9. De eiser beroept zich op *het recht op een behoorlijke huisvesting, zoals gewaarborgd door art. 23, derde lid, 3°, Grondwet*.

Dit recht is echter vreemd aan dit geschil en het kan niet de rechtmatigheid van de tenuitvoerlegging aantasten, nog afgezien van de vaststelling, door het Hof van Beroep te Gent in zijn arrest van 18 maart 2010, dat indien eisers huisvesting in het gedrang zou komen, dit aan zijn eigen fout te wijten is doordat hij niet eens bereid is uit te kijken naar een andere huisvesting.

10. Ten slotte voert de eiser aan *dat de dwangsom niet kan worden verbeurd dan na de betekening van het vonnis of het arrest waarbij de dwangsom werd opgelegd en dat de termijn van zes maanden slechts beginnen lopen is vanaf de betekening*.

In twee arresten van 28 maart 2003 (Cass. 28 maart 2003, A.R.

www.cass.be, concl. D. Thijs, TMR 2003, 611, noot P. Vansant, RABG 2003, 969, noot B. Maes en Cass. 28 maart 2003, A.R.

) heeft het Hof van Cassatie beslist *"dat wanneer de dwangsomrechter een termijn bepaalt voor de uitvoering van de hoofdveroordeling en oordeelt dat de opgelegde dwangsom eerst zal verschuldigd zijn na verloop van die termijn, deze termijn wat de dwangsom betreft, de strekking heeft aan de veroordeelde nog enige tijd te geven de veroordeling na te komen zonder dat de niet-nakoming de verbeurte van de dwangsom tot gevolg heeft; dat deze termijn, wat de dwangsom betreft, dient beschouwd te worden als een termijn als bedoeld in artikel 1385bis, vierde lid, van het Gerechtelijk Wetboek"*.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

Door deze rechtspraak gaf het Hof van Cassatie, "wat de dwangsom betreft", aan de termijn "voor de uitvoering van de hoofdveroordeling" (uitvoeringstermijn) noodzakelijkerwijze ook de strekking van een respijttermijn, namelijk een termijn die bedoeld is om aan de veroordeelde nog enige tijd te geven de veroordeling na te komen zonder dat de niet-nakoming de verbeurte van de dwangsom tot gevolg heeft.

Op deze rechtspraak is het Hof van Cassatie inmiddels teruggekomen.

Het Hof van Cassatie stelde bij arresten van 24 december 2009 een aantal prejudiciële vragen aan het Beneluxgerechtshof. Het Beneluxgerechtshof oordeelde bij arresten van 11 februari 2011 dat:

- artikel 1, lid 3 en lid 4, van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom aldus moet worden uitgelegd dat wanneer de rechter een hoofdveroordeling uitspreekt en hiervoor een uitvoeringstermijn bepaalt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van deze veroordeling met oplegging van een dwangsom zonder respijttermijn, de dwangsom verbeurd is indien zowel de uitvoeringstermijn is verstreken als betekening heeft plaatsgehad;

- uit het stilzwijgen van de rechter omtrent de termijn voor het verbeuren van de dwangsom niet mag worden afgeleid dat de termijn die bepaald is voor de uitvoering van de hoofdveroordeling, ook geldt als termijn die wordt toegestaan voor het verbeuren van de dwangsom en die wat de dwangsom betreft pas begint te lopen vanaf de betekening;

- artikel 1, lid 4, van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom aldus moet worden uitgelegd dat wanneer de rechter een termijn bepaalt om de hoofdveroordeling uit te voeren vanaf het ogenblik dat de hoofdveroordeling in kracht van gewijsde is getreden, dit artikel niet verhindert dat de rechter een langere termijn voor het verbeuren van de dwangsom toestaat, berekend vanaf de betekening van de beslissing, dan de termijn toegestaan voor de uitvoering.

Het Hof van Cassatie heeft vervolgens bij arresten van 17 juni 2011 in de zaken waarin de prejudiciële vragen werden gesteld (o.a. zaken AR en), en in overeenstemming met dit antwoord, geoordeeld (en zie voordien ook Cass. 15 maart 2011).

- dat voor de uitvoeringstermijn, die de schuldenaar de gelegenheid geeft de veroordeling uit te voeren en gedurende welke hij geen dwangsom kan verbeuren aangezien de dwangsom slechts verschuldigd is indien de hoofdveroordeling niet of niet tijdig is uitgevoerd, artikel 1385bis, vierde lid, Ger.W. niet geldt; voor de respijttermijn, die de schuldenaar nog enige tijd geeft de veroordeling na te komen zonder dat de niet-nakoming de dwangsom verbeurt, geldt wel artikel 1385bis Gerechtelijk Wetboek.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

- dat de rechter bepaalt of hij naast de uitvoeringstermijn ook een respijftermijn toekent en dat, wanneer hij enkel beslist dat de uitgesproken veroordeling binnen een bepaalde termijn moet zijn uitgevoerd, dit onder verbeurte van een dwangsom, hij de schuldenaar uitsluitend een uitvoeringstermijn en geen respijftermijn toekent;

- dat wanneer de rechter alleen een uitvoeringstermijn toekent, na het verstrijken van die uitvoeringstermijn bijgevolg niet nog bijkomend eenzelfde respijftermijn begint te lopen vanaf de betekening zodat de dwangsom kan worden verbeurd vanaf het verstrijken van die termijn op voorwaarde dat de uitspraak die de dwangsom bepaalt, aan de schuldenaar is betekend.

De verweerder zou weliswaar van zijn recht op tenuitvoerlegging misbruik hebben gemaakt indien hij zonder enige verwittiging, na jarenlang stilzitten, zou zijn overgegaan tot betekening van de rechterlijke beslissingen en onmiddellijk vanaf de dag daarna een dwangsom zou hebben opgeëist.

De eiser die tot herstel werd veroordeeld, zou immers zonder voorafgaande verwittiging rechtmatig ervan kunnen zijn uitgegaan dat de verweerder niet aandrang op onmiddellijk herstel zodat het feit dat hij de uitvoeringstermijn die hem bij arrest van 15 oktober 1987 werd toegekend, niet had nageleefd, niet onmiddellijk na betekening het verbeuren van de dwangsommen tot gevolg kon hebben.

De eiser werd echter bij brief van 19 april 2007 aangeschreven met de mededeling dat het herstel diende uitgevoerd te zijn binnen een termijn van zes maanden na het in kracht van gewijsde treden van het arrest, dat het arrest binnen afzienbare tijd via een gerechtsdeurwaarder zou worden betekend waarna de eiser een dwangsom van 12,39 EUR per dag vertraging verschuldigd zou zijn.

Die betekening is uiteindelijk gebeurd op 23 juli 2008 zodat de eiser na de kennisgeving op 19 april 2007 nog ruim een jaar de tijd had alsnog aan de herstelmaatregel te voldoen.

Enig misbruik van recht kan bijgevolg aan de verweerder niet worden verweten.

Op het ogenblik van de betekening was het Hof van Cassatie weliswaar nog niet omgegaan wat betreft de bepaling van het aanvangspunt van de termijn waarna een dwangsom kon worden verbeurd.

In acht genomen de zorgvuldigheid waarmee de verweerder de eiser heeft gewezen op de noodzaak alsnog over te gaan tot de uitvoering van de herstelmaatregel en de vaststelling dat de eiser geen enkele aanvang had genomen met dat herstel, gebiedt de redelijkheid niet dat de eiser niet de gevolgen zou moeten dragen van de gewijzigde rechtspraak in verband met het aanvangspunt van de termijn waarna een dwangsom kon worden verbeurd.

Het verzet van de eiser is bijgevolg ook op dit punt niet gegrond.

**BESLAGRECHTER - RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 18 OKTOBER 2011 - F°**

11. Het verzet van de eiser is bijgevolg niet gegrond.

De eiser wordt verwezen in de kosten van het geding. De partijen begroten terecht de rechtsplegingsvergoeding op het basisbedrag voor een niet in geld waardeerbare vordering, thans 1.320,00 EUR.

12. Overeenkomstig art. 1395, tweede lid, en 1039, eerste lid, Ger.W. is de beschikking van de beslagrechter van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad.

OP DIE GRONDEN,

DE BESLAGRECHTER, op tegenspraak,

Met inachtneming van de artikelen 2 en volgende van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

Verklaart het verzet van de eiser toelaatbaar maar niet gegrond.

Verwijst de eiser in de kosten van het geding.

Begroot deze kosten op:

- aan de kant van de eiser:
 - kosten van dagvaarding: 215,27 EUR
- aan de kant van de verweerder: nihil.
 - rechtsplegingsvergoeding: 1.320,00 EUR.

Zegt dat dit vonnis van rechtswege uitvoerbaar bij voorraad is, zonder zekerheidstelling.

Aldus gewezen en uitgesproken in openbare terechtzitting door de beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent op **achttien oktober tweeduizend en elf**, waar aanwezig waren :

beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg te Gent, daartoe aangewezen bij beslissing van de waarnemend Voorzitter van deze rechtbank dd. 4 november 2010. bijgestaan door griffier